

2. PROJEKTBEKRIVELSE

2.1 Projektets baggrund – udfordringer og udækkede behov (op til 2.600 tegn)

Når Danmark skal producere og forbruge flere plantebaserede fødevarer, så er der brug for flere ny afgrøder, og af hver afgrøde skal der bruges sorter, som er tilpasset det danske klima. Vi får ikke gang i en dansk produktion af betydning af eksempelvis kikærter, tofu-soja, durumhvæde m.v., hvis vi tager udgangspunkt i sorter, som er forædlet til et middelhavsklima. Der er allerede gennemført flere sortsforsøg med nogle afgrøder. Konklusionen fra linser, kikærter m.fl. er, at mange af afgrøderne godt kan dyrkes, men at der er tale om specialafgrøder, som ikke lykkes hvert år, og at kvaliteten ofte er ringere end importerede varer, og at ukrudtskonkurrencen og sygdomsmotageligheden er ringe ved økologisk dyrkning. Mange projekter starter op og lukkes ned igen med denne konklusion, og uden at problemerne reelt løses for at bringe afgrøderne i anvendelse.

Det er forholdsvis dyrt at udføre et sortsforsøg i regi af et universitet eller en rådgivningsvirksomhed, og ofte vil udviklingsarbejdet stoppe, når projektperioden udløber. Der er derfor en risiko for, at satsningen på udvikling af plantebaserede fødevarer vil blive dyr og med et begrænset udbytte, fordi der afprøves, men ikke i tilstrækkelig grad udvikles, sorter, som er tilpasset økologisk dyrkning i Danmark.

Agrologica har igennem mange år arbejdet med udvikling af kornsorter til økologisk landbrug, og nu, hvor de udviklede sorter og populationer er begyndt at komme på markedet, viser efterspørgslen, at de økologiske landmænd og fødevarer virksomheder rent faktisk honorerer indsatsen med at tage sorterne i brug. På den baggrund ville Agrologica gerne udvide satsningen på at udvikle nye sorter til andre afgrøder. Imidlertid har Agrologica ikke fysisk eller mandskabsmæssig kapacitet til at udvide forædlingsarbejdet. Projektfinansieret har været en væsentlig del af Agrologica økonomi, men med al respekt for projektfinansiering, så er det en usikker finansieringskilde, og planteforædling har brug for en villighed til fortsætte forædlingsarbejdet også i perioder og til afgrøder, hvor det ikke lykkes at skaffe projektfinansiering til arbejdet. Agrologica har arbejdet på disse vilkår på kornområdet, men har ikke logistik og har heller ikke længere kapital til at kunne udvide aktivitetsniveauet i en grad, der kan matche den udfordring, som øget produktion af plantebaserede fødevarer til kræve.

På den baggrund er det Agrologicas vurdering, at der er behov for at etablere en egentlig dansk økologisk planteforædlingsstation, som vil kunne arbejde med et langt tidsperspektiv med en bred vifte af afgrøder, herunder både nye afgrøder, som skal tilpasses til det danske klima og til at sikre klimatilpasning af kendte afgrøder i forhold til nye anvendelser og til klimaforandringer.

Agrologica er indstillet på at stille sin ekspertise og fysiske logistik til rådighed for etablering af en bredere og større økologisk planteforædlingsstation, men ser et behov for en grundig og bred analyse af situationen og mulighederne, før en sådan planteforædlingsstation kan etableres.

2.2 Projektets formål – hvorfor skal projektet gennemføres (op til 300 tegn)

Visionen er indenfor 5 år at få etableret en bredt funderet økologisk planteforædlingsstation, som både økonomisk, genetisk og på anden måde kan løfte opgaven med at udvælge og udvikle nye sorter af en bred vifte af kulturplanter primært til human konsum, som er tilpasset økologisk dyrkning i det danske klima.

2.3 Projektets mål – hvordan skal formålet opnås (op til 1.000 tegn)

Projektet vil analysere mulighederne for at etablere en økologisk planteforædlingsstation. Analysen vil omfatte en behovsanalyse blandt mulige brugere og gennemføre en økonomisk beregning af de investerings- og likviditetsmæssige behov ved etableringen. Målet inkluderer udvikling af en finansieringsmodel, der kan sikre en selvberende rentabel økonomi båret af primært private investeringer, men med mulighed for at kunne blive suppleret med målrettede projektfinansieringer også fra offentlige bevillinger.

2.4 Status for projektet

Projektet er nyt. Imidlertid bygger projektet videre på konklusioner fra projektet BOOST og andre projekter som Landsorten og Agrologica har været involveret i, og hvorfra det er konkluderet, at det med det nuværende stigende behov for nye sorter af nye afgrøder er behov for en opkvalificering af Agrologicas planteforædling, som ikke er mulig i de eksisterende fysiske og personalemæssige rammer.

2.5 Projektets aktiviteter som gennemføres for at opnå projektets mål (op til 13.500 tegn)

Projektet vil på baggrund af diskussioner i styregruppen opstille flere udviklingsscenarier for økologisk planteforædling i Danmark. Hvert scenarie vil i projektet blive beskrevet og analyseret med henblik på at realisme-vurdere scenariet, og herunder

- Analysere behovet for fysiske rammer, herunder jordbonitet, arrondering, bygningskapacitet og identificere mulige lokationer i Danmark
- Beskrive de personalemæssige behov, og identificere mulige kvalificerede kandidater.
- Udføre en likviditets- drifts- og investeringsmæssig økonomisk beregning på implementeringen, og identificere mulige private investorer.

På baggrund af scenarierne vil en bredere vifte af interessenter i den økologiske branche, og herunder også potentielle eksterne investorer blive kontaktet for feed back.

2.6 Projektets gennemførelsessted

Projektet administreres fra Agrologica, men analysearbejdet vil blive udført decentralt af bl.a. Rousing Consult.

Projektet er et forprojekt, som alene indbefatter en analyse af mulighederne for at etablere en økologisk planteforædlingsstation. Selve planteforædlingsstationen vil sandsynligvis ikke blive etableret i forbindelse med Agrologica.

2.7 Offentliggørelse, formidling og vidensdeling

Analysearbejdet vil blive beskrevet i et prospekt i en form, som vil kunne bruges i implementeringsfasen efter forprojektets afslutning. Hvis det konkluderes, at det er realistisk at etablere en økologisk planteforædlingsstation, vil projektet kunne anvendes som beslutningsgrundlag for investering i etableringen.

2.8 Kvalitet og faglighed

Nøglepersoners uddannelsesmæssige baggrund og kompetencer af relevans for gennemførelse af projektet

Projektet ledes af Anders Borgen, som har årtiers erfaring indenfor økologisk planteforædling, og herfra har et netværk indenfor sektoren, som er nødvendig for gennemførelsen af projektet.

De økonomiske beregninger vil blive udført af Anders Rousing/Rousing Consult, Rousing Consult har igennem 15 år arbejdet med forretningsudvikling og sparring omkring ledelse af virksomheder indenfor landbrugserhvervet og landbrugs relaterede virksomheder. Der er i Rousing Consult stor erfaring med virksomhedsopstart, ejerskifter og strategiforløb herunder vurdering af økonomiske, finansielle, organisatoriske og markedsmæssige muligheder. Erfaringsgrundlaget tæller blandt andet mange virksomheder indenfor det primære landbrug, økologiske gårdbutikker, økologisk gårdmejeri, økologisk frøsalgsvirksomhed og de økologiske jordbrugsfonde Samsø Økojord, Dansk Økojord og Bornholm Økojord. Rousing Consult har medvirket i udarbejdelse af prospekter for tiltrækning af investorkapital både på enkelt investor niveau og bredt funderet med fokus på mange mindre investorer.

Projektets organisering og styring

Projektet vil etablere en styregruppe af nøglepersoner fra den økologiske branche. Styregruppen vil invitere repræsentanter fra Agrologica, Landsorten, Foreningen for ORIGINALER, Økologisk Landsforening, Frøsamlerne, Aurion, Linser for Livet, Pure Dansk, Gl.Buurholt Hovedgård, Årstiderne, Dansk Cater, COOP, CP-Økofrø og Pajbjergfonden til at deltage i arbejdet. Styregruppen vil kunne supplere sig selv med yderligere deltagere.

Projektet vil blive etableret af en mindre ressource-gruppe bestående af Anders Borgen (Agrologica), Anders Rousing (Rousing Consult), Bjarne Hansen (Aurion/ORIGINAL), Johan Lund og Lone Andreassen (Landsorten). Denne ressource-gruppe vil lede projektet indtil den endelige etablering af styregruppen. Herefter vil det være Styregruppen, som vil udgøre projektet ledelse.

-----0000000-----

Leverancer og forventede effekter

Projektet vil levere et prospekt, som vil være en gennemarbejdet analyse af mulighederne for at etablere en økologisk planteforædlingsstation. På baggrund af prospektet vil det være muligt for interessenter at tage kvalificeret stilling til investeringspotentialet.